

PLANKENKOORTS

Een eenakter

door

Stefan Pietersen

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **PLANKENKOORTS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **STEFAN PIETERSEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2019 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **7** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Acteur 1

Acteur 2

Acteur 3

Acteur 4

Acteur 5

Acteur 6

WCJ

DECOR:

6 wc-potten op een rij naast elkaar. Daarachter een stelling met twee wc-ruimtes die op slot kunnen. Op de achterwand een projectiescherm.

Opening: publiek hoort, vanuit de coulissen stem zeggen:

Oké jongens, break a leg, vanavond. Over vijftig minuten op. Timers klaar? En hup, maak er een leuke avond van!

6 acteurs komen het toneel op rennen, laten hun broek zakken en nemen plaats op de wc-potten, het hoofd in de handen, gebogen zittend, met een uitdrukking van amechtig kakken dat niet wil lukken...

WC-juffrouw (WCJ) komt toneel op en begint meteen met tirade.

WCJ: Jongens, jongens, zeg! Het is ook altijd hetzelfde met jullie, hè. Konden jullie het niet eventjes een uurtje ophouden? *(naar publiek)* Ach, je kunt het ze ook niet kwalijk nemen, hè. Plankenkoorts. Haast iedere acteur heeft er last van. Spanning die door het lijf giert, angst die vluchtgedrag in ons wakker maakt. En nergens omheen te kunnen dan waar ze op kunnen. Behalve naar hier, dan. *(spottend)* Komen jullie weer even mijn schone wc's vuil maken? *(naar acteur 3)* Schijterds! Oh, ik ruik het alweer. De stuiptrekkingen zijn begonnen. De poep gaat weer aan de muur. De geur en kleur is weer aangevangen. Lieverd, kun je alsjeblieft eventjes... *(geeft Acteur3 een toiletverfrisser uit de handtas die ze bij zich draagt)*

WCJ: Als je het niet voor jezelf doet, doe het dan voor de anderen.

ACTEUR 4: Laat ons met rust. Wij zijn belangrijk!

WCJ: En ik niet, zeker? *(acteur 4 haalt de schouders op)* Ja, hij is belangrijk! Zo belangrijk dat hij hier komt schijten. Hier komt kakken, terwijl hij daar nodig is. Daar moet gaan spelen over een vijftig minuten.

ACTEUR 3: *(koppig voor zich uitkijkend)* Wij zijn belangrijk... *(korte stilte)*

WCJ: Wat je belangrijk noemt... Ach, ik weet het ook niet, hoor. Ik heb jullie zien repeteren, vanmiddag. Wat een stuk, zeg! Een stuk over het leven en de dood, noemen ze dat? Jullie kunt nog een hoop van mij leren. Maar ja, het is blijkbaar armoe troef in de wereld, nu. Een heel stuk over niet durven opstaan, willen blijven liggen bij het laatste wat het stuk van zijn stuk heeft gebracht. Over in je broek schijten van angst en bang zijn dat je je belangrijkste rol in het leven verprutst door je tekst kwijt te raken, van je à propos te geraken en je collega-acteurs van de wijs te brengen. Komt daar nog publiek voor kijken, of...? En een en ander is ook best logisch als je het van de ene kant blijft

bekijken. De stukken hier gaan eigenlijk ook allemaal maar over hetzelfde. Het leven is kut! Kul! Kul, jongens! Als het leven dan zo zwart en wit kul is, waarom willen zo veel mensen daar dan een graantje van mee pikken? Waarom gaan ze dan niet dat ene stapje verder? Stappen ze het leven dat zo kut is, niet gewoon uit? Maar ja, de stukken hier pretenderen ook stuk voor stuk meer dan ze zijn. Zeggen dat ze over het leven gaan en dat wij van ze kunnen leren. Wie schrijft die kul? Intellectuelen natuurlijk. Intellectuelen weten niet meer van het leven af dan jij of ik, maar beleren ons voortdurend, alsof het wel zo is. Maar goed, er zijn er ook goeien tussen. Goeien die van het leven willen leren en een, laat ik zeggen: bredere kijk op het leven hebben. Die problem-solvers zijn in plaats van die eeuwige zwartkijkers.

Zeg nou zelf, wat wil je van het leven krijgen? Wat wil je in het leven: een kaal, donker toekomstperspectief ofwel een klote-kutgevoel? Of wil je je goed voelen? Nou? Wil je niet liever nog iets worden? Een beter mens bijvoorbeeld? Ach, die stukken hier... Vol met moeilijke woorden. Zeker de kunststukken. Die die specifiek bedoeld zijn voor intellectuelen en andere dommeriken. Nou meneer, ik snap er vaak helemaal niks van. Is dat de bedoeling? Want als u denkt dat iets dergelijks mij aan het denken zet, heeft u het mis. En al die andere in het publiek ook niet, hoor. Je wilt wel nadenken, maar wel over iets dat èn ons allemaal aangaat en dat je tenminste voor een deel gewoon snapt! Wilt u ons leren hoe we moeten leven, soms? Ha. Nou meneer, ik wéét hoe ik moet leven. Iedereen weet hoe die moet leven. Ik weet hoe ik mijn veters moet strikken, meneer. Daar heb ik Nabokov niet bij nodig. Of wie dan ook! Mijn papa leerde mij hoe ik moet veters. Mijn papa, die duizend keer meer de man was, die jullie met zijn zessen nog moeten worden! Hoop maar... Hoop maar dat jullie ooit zoals mijn papa en mama kunnen worden. Dan ben je heel wat! Niet als je Dostojevski leest of vaak naar Kunst-programma's kijkt. Dan ben je belangrijk. Want zeg nou eens... Vragen jullie dat publiek van jullie weleens wat ze van jullie, van het stuk hebben geleerd? Of is het dan recht naar de kleedkamer en de bar? Oh, dat is zeker beneden jullie standing? Is dat het? Is dat 'not done'? Iets wat je gewoonweg niet dóét? Ja, zo kan ik het ook, hoor. Hoe meet je dan het effect van wat jullie brengen? Applaus? Klappen doen ze toch wel. Automatismes zijn dat. Doen ze toch wel. Of... durven jullie het niet? Ach...

Ja, jullie durven niet, hè? Grote mensen zijn jullie, hoor. Een beetje in andermans rol kruipen. Van arme, bijna ongeletterde boeren zoals ik, wij soms. En daarmee, met het nadoen van een ander pretenderen dat je eigenlijk wel zelf weer heel wat bent.

ACTEUR 2: Zeep...

WCJ: Zeep? Ja, inderdaad, dat hele gedoe is soap, hér? Ja, daar kijk ik ook elke dag naar. Niet op televisie, mocht je dat toevallig denken. Há, dat dachten jullie hè? Televisie. Wat een bagger. Nog meer kijken naar mensen die doen alsof. Nog meer drama. Nou, meneer, ik heb drama genoeg in mijn leven gehad. Zeg eens, ben jij een goed acteur? Ja, knik maar. Tuurlijk vind jij jezelf een goed acteur. Maar waarom zit je dan hier, in plaats van daar, in de grote zaal? Ben je nog niet klaar, overigens? Get up, then! (*acteur 2 staat op en verlaat het toneel, voortdurend zijn broek herschikkend. WCJ zingt 'Get up, stand up, stand up for your right!'*) Zo, die is up. Of on. Momentje, meneer is vergeten door te trekken. Ja, gatverdamme, inderdaad. Zeven kleuren merde en ik kan gaan opruimen! 't Is wat, hè. 't Is wat... (*loopt van het toneel af en haalt een fles Glorix en een emmer water. Begint het verlaten toilet te spoelen*) Wat zou er ondertussen hiernaast gebeuren? Kan iemand even voor me gaan kijken? Nee, natuurlijk. Iedereen blijft altijd maar zitten waar ie zit. Geen gemeenschapsgevoel. Wat? Bang, zeker? Dat ie iets mist wat er hier gebeurt. Weet je, jullie zijn net zo erg als die vijf hier. Die presteren ook niets. Ik trouwens ook niet, hoor. Er gebeurt niks en ik maak het ook niet mee. Klote, nietwaar? Maar zo is het wel best zo, hoor. Wat je niet meemaakt, kan je soms heel erg gaan missen. Maar tegelijk is dat missen ook iets wat je meemaakt. Avontuur, há! Opwinding, há! Laat mij maar mijn stille leventje leiden. Dan heeft ook niemand last van mij. Wat? Dachten jullie dat jullie ons iets kunnen leren? Nee. Niet echt, tenminste. Toneel is voor mensen die niks beters durven te doen met hun intelligentie en dure opleiding. Al die mee te slepen herseninhoud. Zwaar leven, hoor. En diezelfde mensen gaan dan naar stukken die veel vergen van hun hersentjes, louter om na afloop of in de pauze te kunnen klagen over mensen zoals ik die er weer eens niet waren, terwijl het toch zo goed voor ons zou... Intellectuelen! Die denken dat ze, na hun opleiding niks meer te leren hebben. Kunnen gaan paraderen. Leren niks, maar béleren dat het een lieve lust heet!
(*WCJ loopt naar acteur 6*) Kun je even met je billen...? (*acteur*

6 tilt de billen omhoog) Hmm, niet veel zaaks. Laat me raden, je kunt het niet, hè? Je perst en perst en perst en perst, maar er komt niks uit. Man, man, man, je stinkt wè! Ga eens leven en die angst van je af wassen, daar. *(acteur 6 trekt zijn broek op en loopt van toneel af. Kijkt nog eens om, schielijk)* Kan zelfs niet schijten, de pias. Maar ja, hij moest blijkbaar toch op, in dat shit-stuk. *(acteur 2 komt het toneel weer op rennen, laat broek zakken en neemt weer plaats op de wc. Acteur 6 komt ook toneel op rennen en sluit zich in een wc op. WCJ loopt snel naar de bewuste wc)* Niet poepen of plassen in deze wc! Deze is alleen voor...

ACTEUR 6: Jajajaja! Doe ik ook niet. Ik... *(geluid van kotsen)*

WCJ: Mond afvegen. Poetsdoekje ligt naast de wc-borstel. Wel even schoonmaken na gebruik, hè? *(WCJ loopt naar voren)* Ik blijf niet aan de gang. Acteurs... *(draait zich om)* Zeg, komt er nog wat van?

ACTEUR 6: Ik blijf nog even, als u het niet erg vindt.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto